

ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНІ РІЗНОВИДИ ПОРІВНЯНЬ У ПОВІСТІ Ю. ВИННИЧУКА «ДІВИ НОЧІ»

FUNCTIONAL-SEMANTIC TYPES OF COMPARISONS IN YU. VYNNYCHUK'S NOVELLA *THE MAIDENS OF THE NIGHT*

Рошко С.М.,

orcid.org/0000-0002-7065-0784

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Ужгородського національного університету

У науковій статті на матеріалі одного із найвідоміших українських бестселерів української літератури, повісті Ю. Винничука «Діви ночі», розглянуто функційно-семантичні різновиди порівнянь у граматичній структурі речення. Для аналізу фактичного матеріалу використано описовий метод, метод суцільної вибірки, аналізу, синтезу, порівняння, системного підходу та структурно-функціональний метод. Досліджено та проаналізовано основні функціональні типи порівнянь та засоби їх вираження у структурі простого речення та функційно-семантичне навантаження порівняльних конструкцій як компонентів складних речень. Методом суцільної вибірки з'ясовано, що у тексті повісті «Діви ночі» використано як безсполучникові порівняння, виражені прислівниковою структурою з **по-** у складі простого речення, так і сполучникові порівняння як компоненти простих і складних речень. Сполучникові порівняльні конструкції функціонують здебільшого як реальні, вірогідні порівняння, що моделюються модально-порівняльною часткою та сполучником **як**, однак можливі й ірреальні порівняння, показником ірреальності при цьому є сполучники-частки **мов, мовби, наче, начеб, ніби** і под. У статті за допомогою методів аналізу, порівняння та структурно-функціонального методу здійснено порівняльний аналіз засобів вираження порівняльних конструкцій у формально-синтаксичній та семантико-синтаксичній структурі простого речення, встановлено, що порівняння виступають як головними, так і другорядними членами речення різних структурних типів у формально-граматичній структурі речення (т.зв. порівняльними синтаксемами у семантико-синтаксичній структурі речення). Порівняльні конструкції як предикативні компоненти складного речення у аналізованому тексті виступають як повні, неповні, двоскладні, односкладні, поширені, непоширені компоненти. У проведеному дослідженні виконано комплексний функційно-семантичний, синтаксичний та експресивний аналіз порівнянь, що фігурують у тексті повісті «Діви ночі» Юрія Винничука, поглиблено знання про специфіку функціонування порівнянь у художньому постмодерному тексті, що дає змогу визначити місце категорії порівняння в системі сучасної української літературної мови. Основні теоретичні положення, викладені в роботі, та проаналізований у ній фактичний матеріал можуть стати вагомим внеском у подальші розробки в царині лінгвостилістики постмодерного художнього тексту.

Ключові слова: Категорія порівняння, суб'єкт порівняння, об'єкт порівняння, порівняльна конструкція, функційно-семантичне значення, формально-граматична та семантико-синтаксична структура речення.

Based on one of the most well-known Ukrainian bestsellers, Yu. Vynnychuk's novella *The Maidens of the Night*, this article examines the functional-semantic types of comparisons within the grammatical structure of sentences. The analysis employs descriptive methodology, continuous sampling, as well as methods of analysis, synthesis, comparison, a systemic approach, and the structural-functional method. The study identifies and analyzes the main functional types of comparisons and the means of their expression within the structure of simple sentences, as well as the functional-semantic load of comparative constructions as components of complex sentences. Using the method of continuous sampling, it has been established that the text of the novella *The Maidens of the Night* contains both asyndetic comparisons expressed through adverbial structures with the prefix **по-** within simple sentences, and conjunctive comparisons functioning as components of both simple and complex sentences. Conjunctive comparative structures predominantly function as real, plausible comparisons modelled by modal-comparative particles and the conjunction **як**, although unreal comparisons are also possible. In such cases, markers of irreality include conjunction-particles such as **мов, мовби, наче, начеб, ніби**, etc. Through methods of analysis, comparison, and the structural-functional approach, the article provides a comparative analysis of the means of expressing comparative constructions in formal-syntactic and semantic-syntactic structures of simple sentences. It has been established that comparisons function as both principal and secondary sentence elements across various structural types within the formal grammatical structure of a sentence (so-called comparative syntaxemes in the semantic-syntactic structure of the sentence). Comparative constructions as predicative components of complex sentences in the analyzed text appear as complete and incomplete, two-member and one-member, extended and non-extended structures. The study presents a comprehensive functional-semantic, syntactic, and expressive analysis of comparisons in the text of *The Maidens of the Night* by Yu. Vynnychuk, a deeper understanding of the specific functioning of comparisons in postmodern literary texts, which allows for a clearer determination of the place of the category of comparison within the system of modern Ukrainian literary language. The main theoretical principles, which are outlined in the study, along with the analyzed empirical material, may serve as a significant contribution to further research in the field of linguistic stylistics of postmodern literary texts.

Key words: category of comparison, subject of comparison, object of comparison, comparative construction, functional-semantic meaning, formal-grammatical and semantic-syntactic sentence structure.

Постановка проблеми. Категорія порівняння як одна з найбільш виразних граматичних категорій сучасної української мови характеризується широким спектром різноманітних функційно-семантичних засобів вираження як у складі простих, так і складних синтаксичних конструкцій. У тексті художнього твору мовна модель світу письменника відображається в певних мовних знаках, тому вивчення функційно-граматичних, семантичних, експресивних, стилістичних засобів увиразнення мови художніх творів – це спосіб дослідження мовної особистості автора, приналежності його до певної території, народу, історичної епохи, зрештою дослідження національної ментальності автора. Особливе зацікавлення у царині сучасної категорійної граматики становлять питання дослідження повного спектру специфічних семантико-синтаксичних мовних засобів вираження категорії порівняння у творах сучасних українських письменників-постмодерністів, що й зумовлює **актуальність** нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В українському мовознавстві роль порівнянь у художньому тексті привернула увагу багатьох дослідників: М. Заборної [1], Н. Шаповалової [2], Л. Голоюх [3], І. Кучеренка [4], Л. Прокопчук [5], М. Мірченка [6] та інших, включаючи й наші власні напрацювання [7]. У роботах цих науковців досліджено реалізацію порівняння через зіставлення понять, предметів, асоціативних зв'язків, а також визначено стилістичну роль тропа і його універсальність як художнього засобу. Однак дослідження повного спектру функційно-семантичних різновидів порівнянь у творах сучасних українських письменників-постмодерністів є актуальним завданням категорійної граматики при лінгвостилістичному аналізі художнього постмодерного тексту.

Постановка завдання. Метою наукової статті є проаналізувати функційно-семантичні різновиди порівнянь у межах простих і складних речень у повісті Ю. Винничука «Діви ночі», а також звернути увагу на структурні типи досліджуваних порівнянь та на їх виразну експресивність у мові твору.

Виклад основного матеріалу. Дослідження засобів вираження порівнянь у текстах творів одного із найталановитіших сучасних митців художнього слова Західної України Ю. Винничука неодноразово були предметом наших досліджень [8-10], проте чи найвідомішим українським бестселером письменника є повість ««Діви ночі» – перша кримінальна повість сучасної української

літератури, у якій автор достовірно і правдиво описав світ повій, кримінальних злочинців і партійних босів, однак зумів розгледіти доброту і душевну щирість там, де інші бачили тільки предмет розваги, іграшку, людину «другого сорту». Вже з перших сторінок твору за допомогою образних порівнянь письменник висловлює своє ставлення до героїнь твору: *Жриці любові, древні як світ, – з вулиць вузьких Вавилона, Єгипту й Ізраїлю, ...Вони з'являються разом із сутінками – нічні троянди наших вулиць... Тільки тоді, як смеркне, зможеш їх розпізнати безпомилково. А вдень вони не помітні. Вдень вони – як усі. Як ти або я* (Винничук, 2013, с. 5) ¹.

У тексті повісті «Діви ночі» зауважено і досліджено широкий спектр засобів вираження категорії порівняння, переважну більшість цих засобів становлять сполучникові порівняльні конструкції, які функціонують як реальні, вірогідні порівняння і як ірреальні, можливі, що моделюються сполучниками-частками **як, мов, мовби, наче, начебто, ніби** і под., серед яких реальну, нейтральну семантику порівняння передає тільки інваріантний сполучник **як** (див. наведений вище приклад). Однак у тексті повісті спостерігаються і безсполучникові порівняння, виражені прислівниковою структурою з **по-**, які відносяться до порівняльно-уподібнювального підрозряду означальних прислівників, у формально-граматичній структурі речення виступають обставинами способу дії, у семантико-синтаксичній структурі речення є адвербіальними порівняльними синтаксемами, нерідко з уточнюючим значенням, причому розглядувані прислівникові форми переважно семантично співвідносні із семантикою істот, наприклад: *Осю? – фігура заторохтіла щось швидко, по-циганськи,...* (Винничук, 2013, с. 134); *Потім [профура – уточнення тексту] поглядила мене по руці і стала по-котячому ластитися* (Винничук, 2013, с. 41); *Як знайдеш джинси і тих підерасів, що Миколу побили, розійдемося по-товариськи* (Винничук, 2013, с. 149); *...слово взяв заступник Щербицького. Говорив, як і всі тут, звісно, по-московському,...* (Винничук, 2013, с. 116) – у наведеному реченні наявна і сполучникова порівняльна конструкція у функції підрядного порівняльного речення, у якій прислівникова структура з **по-** виступає основою порівняння, оскільки вказує на характерну ознаку здійснення дії; *...Марунька пропхалася до две-*

¹ Примітка. Тут і далі суб'єкт порівняння умовно позначаємо підкресленням однією прямою лінією, об'єкт порівняння – жирним шрифтом, основу – курсивом. Якщо котрийсь із зазначених компонентів конструкції словесно не виражений чи не зовсім ясний, то вдаємось до описової характеристики.

рей і почала лопотіти щось **по-грецькому**,... (Винничук, 2013, с. 23).

Як функційні компоненти простого речення у тексті повісті спостерігаємо порівняльні присудки, переважно прості, виражені одною лексемою, порівняльне значення присудка визначається вживанням перед присудком модально-порівняльних часток **мовби, наче, ніби, нібито** і под., за допомогою яких виражається ірреальний порівняльний зміст сказаного. наприклад: Макс **мовби й не чув** нас (Винничук, 2013, с. 190); Малгося **мовби читає** мої думки... (Винничук, 2013, с. 60); Та я вдаю, що **наче не помічаю**, як вона подригується на кріслі, як намагається підспівувати (Винничук, 2013, с. 53); Ті джинси, які **нібито сперли** цигани в поляка. Триста пар (Винничук, 2013, с. 175). У ролі реальних порівнянь у аналізованому тексті простежуються складені іменні присудки з призв'язковим членом-іменником (субстантивованим словом) з модально-порівняльною часткою **як**, який виступає об'єктом порівняння по відношенню до підмета як суб'єкта порівняння. При цьому, як зазначає І.Р.Вихованець, дієслово-зв'язка може бути і опущене [11, с.80], наприклад: Невідомо, що тепер з ним робити. **Це як валіза без ручки**. І нести незручно, і кидати шкода (Винничук, 2013, с. 218). Складені іменні присудки дуже часто виступають і як ірреальні порівняння, як наприклад: Я роздивлявся лісок на пагорбі, **дерева видавалися наче намальованими і неживими** (Винничук, 2013, с. 226). У функційно-семантичній структурі речення згадані порівняння є порівняльними предикатними синтаксемами.

У структурі простого речення аналізованого тексту спостерігаємо також і уточнюючі порівняльні означення (порівняльні атрибутивні синтаксеми), як наприклад: А скільки ти думаєш дати за **двох вісімнадцятилітніх дівчаток, чистих, як сльоза** (Винничук, 2013, с. 59), а також порівняння-додатки (порівняльні об'єктні синтаксеми), наприклад: Я побачив у її очах **мовби таємний знак**, який заборонив мені наблизитись до неї (Винничук, 2013, с. 192); На вигляд **начеб усе** спокійно... (Винничук, 2013, с. 229); Тут в процес вмішується Франьо, який взагалі ніби до цього справи не мав (Винничук, 2013, с. 176).

Але найвиразнішою і найчисельнішою групою порівнянь у формально-граматичній структурі простого речення у повісті «Діви ночі» є порівняння-обставини способу дії різних структурних типів як реальні, так і ірреальні, як непоширені, так і поширені, як наприклад: **Цигани билися, як леви**,... (Винничук, 2013, с. 37); Ти [Дзвінка –

уточнення тексту] його знала віддавна і **дурила мене, як хлопчика!** (Винничук, 2013, с. 273); ...а **поляк** просто йде на дно і **залягає, як бичок** (Винничук, 2013, с. 176); **Пан Зеньо, як заправський круп'є, хвацько виконував свою справу** (Винничук, 2013, с. 251); Ну, **Боря ревів, як дикий кабан** (Винничук, 2013, с. 207); **Я звивався і розвивався, мов ящірка** (Винничук, 2013, с. 148); Я набрав суворого вигляду, і **руки грузинів, мов сполохані зайці, вигулькнули з-під грецьких спідниць** (Винничук, 2013, с. 40); ...верткий **офіціант пурхає над ними** [відвідувачами – уточнення тексту], **наче колібрі**, і щось тріщить, сюрчить, цвірінькає (Винничук, 2013, с. 65). У наведених прикладах засобами вираження суб'єкта порівняння виступають іменники в називному відмінку, які можуть поєднуватись з означеннями у поширених формах. У семантико-синтаксичній структурі речення це т.зв. адverbіальні порівняльні синтаксеми. Зазначені порівняння вельми часто виражаються в сучасній українській літературній мові і непрямыми відмінками іменників у поєднанні з порівняльними сполучниками, наприклад: **У нас, до речі, як у бібліотеці** (Винничук, 2013, с. 231) – основа порівняння словесно не виражена, але домислюється з контексту; **Шиньон подивився на мене, наче на божевільного** (Винничук, 2013, с. 162) і под. Засобами вираження категорії порівняння у функції обставини способу дії можуть бути також дієприкметникові і дієприслівникові звороти, як наприклад: ...я **вже ніяк не можу вдавати, наче по вуха захоплений танцем**, ... (Винничук, 2013, с. 57); – Ну, що нам робити з цією братією? – **спитав лейтенант, переводячи погляд то на Едика, то на Франя, мовби радячись з ними** (Винничук, 2013, с. 171); **Сержант кілька секунд помовчав, наче обдумуючи мої слова**, ... (Винничук, 2013, с. 150). Іноді на основне обставинне значення способу дії дієприслівника чи дієприслівникового звороту нашаровується додатковий обставинний відтінок причини, що обумовлюється семантикою слів порівняльного звороту, наприклад: **І мовби непокоячись, що я сам не втраплю в двері, провела мене**, поклавши руки на спину (Винничук, 2013, с. 204); **Він важко впав на стілець і посоловілими очима зиркнув у вікно, мовби не вірячи**, що там на дворі може бути така гарна сонячна погода (Винничук, 2013, с. 257); **Четверо кухарів при моїй появі, мов за командою завмерли, ніби чекаючи розпорядження** (Винничук, 2013, с. 100).

Спостерігаються у тексті твору також випадки вживання порівнянь у ролі обставин міри й сту-

пеня у формально-граматичній структурі простого речення, т. зв. атрибутивні синтаксеми у семантико-синтаксичній структурі. Засобами вираження таких порівнянь найчастіше є іменники у називному і непрямих відмінках, рідше – прислівники у поєднанні з порівняльними сполучниками, як наприклад: *Ось з'являється група циганів. Двоє із них, чоловік і жінка, – дуже поважні, товсті і набундючені, наче индики* (Винничук, 2013, с. 65); – *А хто тут з Києва? – спитав я пошепки. – А он той лисий. – Тут половина лисих. – Але він єдиний – як бубон. Схожий на Хрущова* (Винничук, 2013, с. 246); *Я обережно, мов сонячне проміння, відгорнув її волосся...* (Винничук, 2013, с. 227); – *О, то я розумію! – сказала фрау. – Хлоп вбраний, як до шлюбу!* (Винничук, 2013, с. 238) – у даній порівняльній конструкції суб'єктом порівняння виступає прикметник «святково, ошатно», який розуміється зі змісту речення, але словесно не виражений; *На «скупці», як завше, було тлумно* (Винничук, 2013, с. 161); *Сонце пражило, як улітку* (Винничук, 2013, с. 226) – у значенні «немилосердно, повною мірою».

У тексті повісті «Діви ночі» представлені також порівняння, які за своєю структурою є предикативними компонентами складного речення з певним семантичним змістом. Порівняльні конструкції як підрядні предикативні компоненти складних речень поєднуються з головними реченнями, як і звичайні розчленовані підрядні речення, сполучним словом **як** та різноманітними порівняльними сполучниками, зокрема, як, мов, немов, наче, начеб, ніби і под., при цьому у головній частині речення дуже часто наявні співвідносно-вказівні слова, зокрема прислівник **так**. Розглянемо насамперед засоби вираження аналізованих порівняльних конструкцій у формально-граматичній структурі складного речення. Найвиразнішою групою підрядних порівняльних конструкцій, за нашими спостереженнями є конструкції з підрядними порівняльними повними двоскладними, рідше односкладними у функції способу дії. Двоскладні підрядні порівняльні речення способу дії виражають порівняння через зіставлення дій різних суб'єктів порівняння у головному та об'єктів порівняння у підрядному реченні. Ці речення «мають яскраво виражене значення власне способу дії» [13, 385], як наприклад: *Принаймні голос його [Франя – уточнення тексту] звучав саме так, як звучить голос старого діда* (Винничук, 2013, с. 141); *Небавом і справді з'явився худий високий хлопець у вицвілих джинсах. На вказівному пальці крутив ключами від машини так, начеб це він зайшов до*

бару, щоб зняти чергову пасажирку (Винничук, 2013, с. 220); *У Малгосі на очах сльози. Ридаючи без причини, цмулить коктейль, водночас гойдаючись усім тілом так, що мені здається, ніби вона ось-ось гупне на підлогу* (Винничук, 2013, с. 61); *Вона [Малгося – уточнення тексту] зазирає мені в очі й муркоче так, наче б була на двадцять літ молодша* (Винничук, 2013, с. 57); *Мене все пекло, я почувався так, наче б щойно зійшов з конвеєра,...* (Винничук, 2013, с. 152). Підрядні порівняльні повні двоскладні та односкладні речення обставинні способу дії вживаються і без співвідносно-вказівного слова **так**. Правда, головне речення без підрядного втрачає експресивно-емоційний відтінок образності, що властивий йому у порівняльній конструкції, наприклад: *За кілька хвилин я вже не читав, а впівголоса наспівував «речь любімого вождя», наче арію модерної опери «Кремлівський циркульник»* (Винничук, 2013, с. 122). В останньому з наведених прикладів виразно прослідковується зневажливе, презирливе, осудливе ставлення головного героя до тогочасних «вождів» народу, як і власне у тексті всього твору.

Спостерігаємо у тексті повісті «Діви ночі» і підрядні порівняльні речення міри й ступеня, у яких на основне порівняльне значення нашаровується ще й кількісний відтінок значення. За структурним оформленням вони подібні до обставинних підрядних речень, наприклад: *Казино було зліва від входу і за розміром таке ж, як і бенкетна зала* (Винничук, 2013, с. 215); *Красувалась там ще одна дощиця... і була така худюща й плеската, мовби пролежала цілий рік під шафою* (Винничук, 2013, с. 212); *І я любив її так захланно, наче то був останній день у нашому житті* (Винничук, 2013, с. 228); *Ярко не такий простий, як виглядає* (Винничук, 2013, с. 229); *Серце шалено калатало, і обійми мої були такі несміливі, наче цілувався я вперше* (Винничук, 2013, с. 227). Інколи на основний обставинний відтінок підрядного порівняльного компонента нашаровується виразний відтінок причини чи мети, як наприклад: ... *він [Микола – уточнення тексту] говорить у ніс, часто робить паузи, мовби чекає, коли я перетравлю його слова* (Винничук, 2013, с. 54).

Ще одним яскраво вираженим різновидом підрядних порівняльних речень у тексті повісті «Діви ночі» є підрядні порівняльні означальні речення, які також можуть бути як повними, так і неповними, як двоскладними, так і односкладними, як поширеними, так і непоширеними, як реальними, так і ірреальними, можуть вживати у конструкціях із співвідносно-вказівними словами-займен-

никами **такий (-а, -е, -і)** у головному реченні і без них, наприклад: У вас **такі вуса, як у мого дядька** (Винничук, 2013, с. 243); *Грузинські вина міг оцінити тільки **такий гурман, як я*** (Винничук, 2013, с. 7); *Такі типи, **як оцей, дуже небезпечні для суспільства*** (Винничук, 2013, с. 171); *Думав, що ти **такий самий негідник, як і всі решта*** (Винничук, 2013, с. 223); *Ніколи ще присутність жінки не викликала у мене **такої ніяковості, як зараз*** (Винничук, 2013, с. 210); *Сказала це **таким довірливим тоном, наче б за тим мало стояти щось значно більше*** (Винничук, 2013, с. 243); *Таке враження, **ніби вона читала мої думки*** (Винничук, 2013, с. 214) і под.

Окрім найрізноманітніших функційно-семантичних різновидів вираження категорії порівняння у тексті повісті «Діви ночі» ми звернули увагу і на виразну експресивність порівняльних конструкцій за допомогою яких Ю. Винничук виражає своє ставлення до правлячої еліти, як наприклад: *Адже **вони себе звикли сприймати яко удільних князів, а тут спускаються до примітивних і тваринних інстинктів. І це на очах таких плебеїв, як ми*** (Винничук, 2013, с. 208) – у даному реченні зневажливе ставлення виражене двома порівняльними конструкціями: складеним іменним присудком **сприймати яко удільних князів**, де модально-порівняльною часткою виступає старослов'янізм **яко** як варіант сучасної модально-порівняльної частки **як**,

і підрядним неповним означальним реченням – **як ми**.

Висновки. У тексті постмодерної повісті «Діви ночі» Ю. Винничук використовує численні порівняння різних функційних, семантичних і структурних типів. Порівняльні конструкції репрезентують широкий діапазон зіставлених понять і демонструють оцінне та характерологічне значення. Використовуючи різні за семантикою і структурою порівняльні одиниці автор яскраво відтворює події, зображує предмети і явища. Засобами вираження категорії порівняння у тесті аналізованого твору є як безсполучникові порівняння, так і сполучникові реальні та ірреальні порівняльні конструкції у функції головних і другорядних членів речення у формально-граматичній структурі речення (порівняльні синтаксеми різних функційних типів у семантико-синтаксичній структурі речення). У граматичній структурі речень аналізованого твору порівняльні конструкції широко вживаються і як різноманітні предикативні компоненти складнопідрядних речень. За допомогою порівняльних конструкцій автор твору виражає оцінку характеристику тогочасної дійсності, зневажливе ставлення до правлячої еліти, але при цьому і неосудну оцінку тих, кого образно називає **дівами ночі**. Перспективу подальших наукових пошуків із окресленої проблеми вбачаємо у дослідженні порівняльних конструкцій у текстах індивідуальних стилів сучасних постмодерних авторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Заборна М.С. Складнопідрядні порівняльні речення в сучасній українській мові: Автореф. дис.... канд. філол. наук: 10.02.01. Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. Харків, 1997. 18 с.
2. Шаповалова Н.П. Функціонально-семантичний статус порівняльних конструкцій у сучасній українській мові: Автореф. дис.... канд. філол. наук: 10.02.01. Дніпропетровський держ. ун-т. Дніпропетровськ, 1998. 16 с.
3. Голоюх Л.В. Порівняння як структурно-стилістичний компонент художнього тексту (на матеріалі сучасної історичної прози): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. НАН України. Ін-т укр. мови. К., 1996. 20 с.
4. Кучеренко І.К. Порівняльні конструкції мови в світлі граматики. Київ: Вид-во Київського ун-ту, 1959. 107 с.
5. Прокопчук Л.В. Категорія порівняння та її вираження в структурі простого речення: Дис....канд. філол. наук: 10.02.01. Вінниця, 2000. 197 с.
6. Мірченко М.В. Структура синтаксичних категорій: Монографія. Луцьк: Ред.-вид. відділ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки., 2001. 340 с.
7. Рошко С.М. Формально-граматична та функціонально-семантична структура порівняльних синтаксем і підрядних речень у сучасній українській мові: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Ужгород. нац. ун-т. Ужгород, 2001. 21 с.
8. Рошко С.М., Мірченко М.В. Семантико-синтаксичні засоби вираження категорії порівняння у романі Ю. Винничука «Танго смерті». *Закарпатські філологічні студії: наукове видання*. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 41. Т.2. С.31-36. DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.41.2.5>
9. Рошко Світлана. Функційно-семантичне та експресивне навантаження фразеологічних порівнянь у романі Ю. Винничука «Лютетія» / Svitlana Roshko. Ładunek funkcjonalno-semantyczny i wyrazowy porównań frazeologicznych w powieści Y. Winnychuka „Lutetsia” / Svitlana Roshko. *The Functional-Semantic and Expressive Load of Phraseological Comparisons in Yuriy Vynnychuk's Novel «Lutetia»*. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2024 № 1 (61). PP.77-84. DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.1.11>.

10. Рошко С.М., Мірченко М.В. Засоби вираження категорії порівняння у романі Ю. Винничука «Аптекарь». *Закарпатські філологічні студії*: наукове видання. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 29. Т. 2. С. 48-53. DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.29.2.9>
11. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис: Підручник. К.: Либідь, 1993. 368 с.
12. Винничук Ю.П. Діви ночі. Харків: Фоліо, 2013. 314 с.
13. Сучасна українська літературна мова: Ситаксис / За заг. ред. акад. І.К. Білодіда. К.: Наук. думка, 1972. 516 с.

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

Дата першого надходження статті до видання: 30.04.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.05.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026